

Brumovice – Úblo, bývalá márnice u kostela Narození Panny Marie

Jednalo se o hřbitovní kapli přifařenou k farnímu kostelu v Brumovicích, která byla založena na místním nově vybudovaném hřbitově v roce 1875.

Budišov nad Budišovkou – Podlesí, kaple

Kromě kostela sv. Mikuláše, který v obci zanikl již v 50. letech minulého století, byla dalším zástupcem církevní architektury kaple stojící v jejím středu při hlavní silnici.

Melč, boží muka

Zchátralá památka zarostlá v lesíku mezi Mikolajicemi a Melčí téměř upadla v zapomnění.

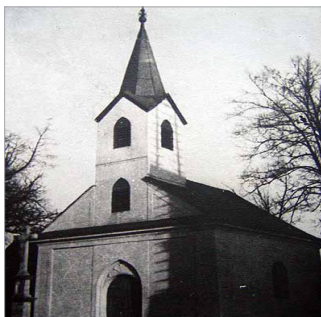

Staré Těchanovice, kaple Čtrnácti pomocníků v nouzi

Nad obcí Staré Těchanovice stála velice dlouho kaplička, k níž v minulosti vedla křížová cesta. Jak postupně zanikala její zastavení, tak i kaplička nejdříve někdo vylomil okna a dveře, pak opadaly omítky, propadla se klenba i střecha. Co nestihla zpustošit lidská ruka, o to se postaral čas.

Staré Lublice - kaple

Uhlířov - kaple

Nové Těchanovice - kaple

Hořejší Kunčice - kostel a zvonice

Budišov nad Budišovkou - kaple

Melč - kaple

Hlučín - kaple

Kerhartice - kostel

Vítkov - Nové Těchanovice, kaple

V centru malé obce nachází se celkem čtyři kaple, jež v minulosti sloužily k zastavení při svátku Božího těla. Tři kaple jsou však v současné době v havarijním stavu, čtvrtá z nich právě prochází úplnou obnovou. Dočkají se i zbývající památky své záchrany?

Jakartovice – Deštné, boží muka

Na okraji obce stojí a mlčí sloupková boží muka. Aby ještě zůstala lidem na očích, naklání se mimo větev mohutného stromu. Jak dlouho kolem nich budeme procházet bez povšimnutí?

Hradec nad Moravicí – Domoradovice, kaple

V lesích ve směru k obci Radkov, v kdysi obývané osadě zvané Javoří, stávala krásná kaple, u níž se lidé zastavovali. Dnes už ji tam nehledejte, pouze její přízrak nám tu zbyl.

Jakartovice – Hořejší Kunčice, kaple

Stavba je posledním dokladem dříve silně nábožensky orientované obce, ve které byly zlikvidovány již všechny ostatní církevní stavby – kostel, zvonice a další dvě kaple. Přesto i tato kaple chátrá, před zvědavými zraky ji cloní řada vysázených smrků. Nebo se někdo stydí?

Márnice v Úble

byla obnovena v souvislosti s celkovou rekonstrukcí kostela Nejsvětějšího Vykupitele v roce 2004. Iniciátorem obnovy byla obec Brumovice, pod níž Úble spadá. Investora neodradil ani havarijní stav objektu.

Kaple v Budišově nad Budišovkou – Podlesí

byla opravena díky starousedlíkům a chalupářům, kteří v roce 2008 utvořili tým, jenž se rozhodl stavbu obnovit a znovu využívat. Do stavebních prací se pustili vlastními silami. Doba lhostejnosti je snad definitivně pryč.

Boží muka mezi obcemi Míkolajice a Melč

opravilo občanské sdružení Za Opavu, kterému se v roce 2009 podařilo získat finanční pomoc z Nadace VIA. Je zase příležitost se v krajině na chvíli zastavit.

Kapli Čtrnácti pomocníků v nouzi nad Starými Těchanovicemi

opravil vlastník objektu, Lesy ČR. Ten nejprve zajistil kvalitní projekt, podle něhož vznikla krásná realizace. Paměť místa zůstala zachována, i lidé si zase vzpomněli.

Stavby. Je z nich složeno každé lidské sídlo. Jsou různě velké, rozličně dotvořené rukou člověka či přírody, plní mnoho funkcí. Dotvářejí obraz obce, města, krajiny. Slavíme jejich vznik. Někdy žijí s námi, někdy vedle nás. Stále jsou však přítomny. Dotýká se nás jejich zánik nebo nás přežívají. Vypovídají také o nás, kdo je stvořil, kdo budoval a užívá. Vypovídají o nás dokonce i tehdy, když chátrají a zaniknou.

Opavsko, jak se zdá, prošlo ve své historii obdobným vývojem jako ostatní regiony u nás. Sakrální stavby se stavěly a byly předmětem náboženské úcty. Demolice takového objektu či jeho části připadala v úvahu pouze tehdy, pokud měl nahradit větší objekt či měl být rekonstruován a rozšířen. Demolice bez náhrady však nebyla možná a žádaná.

Hořejší Kunčice - kostel a zvonice

Za války bylo mnoho sakrálních staveb poškozeno nebo zcela zničeno. Do měst a obcí přišlo nové obyvatelstvo, aby zde zapustilo své kořeny. Vztah ke stavbám však těžko hledalo. Někde se s nimi neztotožnilo vůbec a to byl důvod, proč tyto stavby chátraly a následně byly i demolovány. Dělo se tak až do konce 80. let minulého století.

Do té doby počet zaniklých sakrálních objektů u nás, tedy mezi lety 1948-1989, překročil počet 2500 (!). Další tisíce byly vážně poškozeny, systematické ničení však ustalo. Po roce 1989 zaniklo dalších (už pouhých) cca 40 objektů v celé České republice, a to většinou z důvodů nemožnosti dalších oprav.

Kaple byly bořeny např. v Brumovicích, Skrochovicích, Guntramovicích, Starých Lublicích, Kateřinkách, Kylešovicích, Dubové, Otčích, Starých Těchanovicích, Klokočově či Melči. V Budišově nad Budišovkou jsou dokonce zbořeny dvě kaple a ve Štáblovicích čtyři kaple. Kostely byly demolovány např. v Nových Oldřůvkách, Lesích, Podlesí nebo Hořejších Kunčicích. Lhostejnost či dokonce nenávisť by již neměla být důvodem toho, proč se v prostředí, ve kterém žijí, nachází památka, jež potřebuje opravu, udržovat, využívat. Je třeba mít na paměti, že se jedná o součást našeho dědictví, které by po nás měly převzít naše děti. Jenom tak bude zachována paměť místa a krajiny. Každý krok je cestou ke změně, na Vás však záleží, zda bude pozitivní či negativní. Opravdu to necháte tak?

Metodická pomoc: o.s. Za Opavu, Hobzíková 3, Opava 746 01, www.zaopavu.cz, kontakt@zaopavu.cz.

Barokní kaple mezi Opavou a Komárovem stále stojící na křižovatce cest, dnes velice rušných ulic, jež vytváří místo téměř nedůstojné. Hlavní vchod směřuje do polí, návštěvníkovi nastavuje záda. Nechovíme se stejně.

Výstava Necháme to tak? je putovní výstavou, jejímž úkolem je obnovení vztahu lidí k sakrálním stavbám. Obrací se ke všem, v jejichž okolí se nalézají zchátralá památka, zdevastovaný sakrální objekt, jež by zasluhoval ochranu, péči, obnovu, využití, pozornost. Výstava je apelem pro všechny, kteří váhají, a podporou pro všechny, kteří již začali.

Občanské sdružení Za Opavu je prostředníkem, jež má jako jedno ze čtyř sdružení u nás možnost pohybovat výstavou především po celém Severomoravském kraji a případně i dále za jeho hranice. Další výstavy jsou umístěny na Plzeňsku a ve Středočeském kraji. Hlavním koordinátorem výstavy je občanské sdružení Zachraňme dominanty z Višňové.